

Перспективи вирішення проблеми, що розглядалася, пов'язані зі всебічним вивченням компетентнісної парадигми з позицій культурологічного та особистісно-діяльнісного підходів, подальшою розробкою та апробацією етнохудожньої підготовки студентів з урахуванням характерних особливостей її впровадження в освітніх закладах різного соціокультурного призначення.

Література:

1. Андрущенко В. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В.П.Андрущенко // Вища освіта України. – № 1 (11). – 2004.
2. Бондар В. І. Дидактика / Володимир Іванович Бондар. – К., Либідь, 2005. – 262 с.
3. Введенский В.Н. /В.Н.Введенский. – Моделирование профессиональной компетентности педагога. – Педагогика. — 2003. - № 10. - С. 51-55.
4. Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість. – К. : Знання України, 2002.
5. Декомб В. Дополнение к субъекту: Исследование феномена действия от собственного лица / Винсент Декомб. – Перевод с фр. М.Головановской. – М.: Новое литературное обозрение, 2011. – 576 с.
6. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / За заг.ред.О.В.Овчарук.— К.:»К.І.С.«, 2004.—112с.
7. Реброва О.Є. Методологічні основи педагогічної ментальності [монографія] / Олена Євгенівна Реброва. – Київ : НПУ імені М.П.Драгоманова, 2012. – 283 с.
8. Словник іншомовних слів. – Головна редакція УРЕ АН Української РСР. –1974. – 776 с.

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЯК ПРІОРИТЕТНЕ ЗАВДАННЯ ЙОГО МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

УДК 378.14+73+372.15+378.4
Печерська Е.П.

Стаття присвячена проблемі формування творчого мислення майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі вивчення навчальної дисципліни «Методика музичного виховання». Охарактеризовано зміст зазначеного предмету, його мета і завдання, методи його викладання. Визначено й обґрунтовано нову форму проведення підсумкового іспиту з методики музичного виховання – захист нестандартних уроків у студентській групі, у зв'язку з чим з'ясовано сутність і педагогічну доцільність нестандартних уроків. Показано ефективні можливості методики музичного виховання у формуванні творчого мислення студентів.

Ключові слова: творче мислення, методична підготовка, методика музичного виховання, нестандартний урок.

Статья посвящена проблеме формирования творческого мышления будущего учителя музыкального искусства в процессе изучения учебной дисциплины «Методика музыкального воспитания». Охарактеризовано содержание указанного предмета, его цель и задачи, методы его преподавания. Определена и обоснована новая форма проведения итогового экзамена по методике музыкального воспитания – защита нестандартных уроков в студенческой группе, в связи с чем выяснена сущность и педагогическая целесообразность нестандартных уроков. Показаны эффективные возможности методики музыкального воспитания в формировании творческого мышления студентов.

Ключевые слова: творческое мышление, методическая подготовка, методика музыкального воспитания, нестандартный урок.

The article deals with the formation of creative thinking of the future teacher of music in the process of studying the discipline «method of musical education.» Described the contents of that object, its purpose and objectives, methods of teaching it. Identify and support the new format of the final examination by the method of music education - the protection of non-standard lessons in the student group, and therefore clarified the nature and teaching feasibility of non-standard lessons. Including best possible method of musical education in the formation of creative thinking of students.

Keywords: creative thinking, methodical preparation, method of musical education, non-standard lesson.

Постановка проблеми. Як засвідчує аналіз науково-педагогічної літератури та практики навчання мистецьких дисциплін, гуманістично-культуротворча парадигма освіти передбачає насамперед цінність людини, свободу її думок, поведінки, вчинків, вибору, максимальне сприяння розвитку творчої особистості. Не викликає сумніву, що професійна підготовка студентів вищих навчальних закладів має бути спрямована на реалізацію їхнього творчого потенціалу, формування творчого мислення, що дозволить їм нешаблонно, творчо працювати з дітьми.

Аналіз досліджень і публікацій. Останнім часом питання розвитку творчої особистості вчителя музичного мистецтва розглядають чимало науковців. Так, О. Є. Реброва висвітлює основні напрямки наукових досліджень щодо творчої самостійності спеціаліста, пропонує її визначення, характеристику та педагогічні умови вдосконалення [7]. В. Ф. Кривоzub обґрунтовує доцільність науково-творчої діяльності студентів, розкриває зміст студентського конкурсу хорових диригентів і студентської науково-практичної конференції [4]. Розглядаючи художньо-естетичний аспект особливостей художньої інтерпретації творів музичного мистецтва, О. А. Шикіринська зазначає, що виконавська інтерпретація – це творча діяльність, а продукт цієї діяльності, який відтворюється в конкретному акті живого інтонування – один з можливих варіантів музичного твору, а не «застиглий» предмет [9].

Групою вчених на чолі з Ж. М. Дебелю висвітлено зміст і результати експериментальної роботи щодо формування творчої активності майбутніх учителів музики в процесі педагогічної практики. Показано доцільність поетапного формування творчої активності студентів-практикантів та виокремлено 4 етапи цього процесу: адаптивний, репродуктивний, варіативний і творчий, розкрито [3].

З'ясування можливостей педагогічної практики у формуванні методичної творчості майбутнього вчителя музики присвячена стаття І. М. Боднарук. Охарактеризовано деякі компоненти методичної творчості та виділено головні напрямки роботи керівників педагогічної практики з формування у студентів основ методичної творчості. З'ясовано, що педагогічна практика є ефективним засобом розвитку творчих здібностей студента, створює оптимальні умови для формування у майбутнього вчителя музики основ методичної творчості [1].

Отже, питання розвитку творчої особистості вчителя музичного мистецтва розглядаються сучасними науковцями в різних аспектах, зокрема і в процесі методичної підготовки. При цьому головна увага зосереджується на *педагогічно-творчій діяльності* студентів. Але ще недостатньо висвітлені питання формування *творчого мислення* майбутніх учителів музичного мистецтва, хоча саме воно найактивніше впливає на результативність означеної діяльності. До того ж, автори розглядають методичну творчість студентів у процесі педагогічної практики. Ми ж зосереджуємо свою увагу на навчальній дисципліні *«Методика музичного виховання»*.

Мета даної статті – з'ясування можливостей курсу *«Методика музичного виховання»* у формуванні творчого мислення майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Виклад основного матеріалу. Узагальнюючи наукові положення психології, зазначимо, що творче мислення – це активний, творчий процес віддзеркалення свідомістю людини предметів і явищ об'єктивної дійсності в їхніх істотних властивостях, зв'язках і відношеннях, найвищий продукт особливим чином організованої матерії мозку.

Охарактеризуємо *зміст методики музичного виховання*.

Мета вказаного курсу – сприяння освоєнню студентами різноманітних форм і методів залучення дітей і молоді до музичного мистецтва та відпрацюванню на цій основі оптимальних методичних підходів, що відповідають сучасним завданням музичного виховання, а також сприяють самореалізації професійно-творчого потенціалу студентів.

Методика музичного виховання – одна з профілюючих дисциплін у системі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Вона пов'язана з кількома циклами різноманітних дисциплін, як-от: музикознавчим (методологія музичного мистецтва, теорія музики, історія музики різних епох і країн), музично-виконавським (хоровий клас, хорове диригування, музичний інструмент, вокал), психолого-педагогічним (загальна, вікова та соціальна психологія, теорія та історія педагогіки), мистецтвознавчим (світова художня культура), природно-науковим (фізіологія, екологія).

Курс методики музичного виховання передбачає формування здатності до інтегрування знань, умінь і навичок, набутих студентами у процесі вивчення

вказаних (та інших) дисциплін, і найдоцільнішого їх використання в аналітично-практичній діяльності. Саме курс методики музичного виховання має забезпечити перетворення придбаної різнопланової інформації безпосередньо у галузь майбутньої педагогічної діяльності, тобто у практичну роботу з музичного виховання.

Завдання методики музичного виховання:

– сприяння усвідомленню студентами ролі різних форм музичної роботи у навчанні, вихованні та розвиткові школярів різного віку;

– формування логічного мислення і уяви студентів: уміння аналізувати, порівнювати, систематизувати, узагальнювати, уявляти себе та власні дії у тій чи іншій педагогічній ситуації;

– формування творчого мислення студентів: здатності побачити і сформулювати нові проблемні питання, критичності мислення, незалежності у поглядах, вміння знайти шляхи рішення поставлених проблем;

– виховання у студентів допитливості, інтересу до професії вчителя музичного мистецтва, впевненості у своїх силах.

До методів учіння, як відомо, відносяться спостереження, вправи, самостійна робота з книгою, практичні роботи тощо. Кожен з цих методів певною мірою сприяє формуванню творчого мислення студентів. Особливо це стосується *вправ і практичних робіт*. Наприклад, на практичних заняттях з методики музичного виховання використовуємо такі *вправи*: моделювання фрагментів уроків музичного мистецтва щодо розспівування учнів, розучування пісні, презентації твору зі слухання музики, вивчення музичної грамоти тощо. Виконання вправ доповнюємо самоаналізом та взаємоаналізом.

Практичні роботи з методики музичного виховання можна назвати творчими, оскільки вони мають творчий характер, тобто містять у собі елементи новизни. Наприклад, студенти виконують такі тематичні творчі роботи, якот: «Моє бачення трьох китів у музиці», «Мій перший урок музичного мистецтва» та ін. Ми прагнемо до того, щоб якомога більше письмових чи усних робіт, виконуваних студентами, мали творчий характер (календарне планування уроків за певною темою, сценарій будь-якого уроку тощо).

З-поміж методів викладання виділимо *бесіду* та *пізнавальні ділові ігри*. Як відомо, *бесіда* побудована на чіткій системі запитань, які підводять до активного засвоєння фактів, нових понять або закономірностей. Більш ефективною є *евристична бесіда*, яка дозволяє її учасникам самостійно знаходити відповіді на проблемні запитання.

Пізнавальні ділові ігри розглядають складні ситуації, які можуть мати місце у практичній діяльності вчителя музичного мистецтва. Наприклад, нерідко виникає необхідність переконати школярів 7-8 класів щодо значення класичної музики (чи фольклору). На цій підставі доцільно створити ігрову ситуацію (кілька ситуацій), що являють собою своєрідну підготовку до можливої аналогічної ситуації у школі.

У процесі лекцій та практичних занять з методики музичного виховання іноді виникають *дискусії*, які сприяють формуванню творчого мислення студентів, здатності аргументувати свої думки та поважно ставитися до думок інших.

Як відомо, в сучасній системі підготовки спеціаліста у ВНЗ велику увагу приділяють *самостійній роботі студентів*. Наводимо зміст завдань з мето-

дики музичного виховання для самостійної роботи студентів, що ефективно сприяють формуванню їхнього творчого мислення: аналіз програм з музичного мистецтва для загальноосвітніх навчальних закладів і пошук шляхів їх удосконалення; добір музичного твору для слухання та методична розробка його подачі дітям; добір пісні для виконання та методична розробка її розучування з учнями; визначення шляхів реалізації розвивальної та виховної функцій хорового співу й слухання музики в роботі з дітьми; пошук методів формування у школярів певних понять музичної грамоти; підготовка до проведення співацької імпровізації з учнями на основі самостійно дібраних віршованих текстів; методична розробка щодо освоєння музичної грамоти у процесі творчої діяльності молодших школярів; підготовка календарного плану та сценарію уроку музичного мистецтва для певного класу; рецензування навчальних посібників з музичного мистецтва для учнів загальноосвітніх навчальних закладів; підготовка музичної бесіди для учнів 5-8 класів за метою: «Мій улюблений композитор»; методична розробка щодо активізації мисленнєвої та художньо-творчої діяльності школярів 5-8 класів на уроках музичного мистецтва; розробка планів сценаріїв різноманітних позакласних заходів; створення власного варіанту програми з музичного мистецтва для загальноосвітніх навчальних закладів.

Виконана студентами самостійна робота використовується у процесі практичних колективних та індивідуальних занять, що передбачає обґрунтованість суджень і пропонованих методів, самооцінку й взаємооцінку.

Результати вивчення студентами методики музичного виховання в узагальненому вигляді можна представити таким чином:

- 1) осмислення методичних матеріалів (програм, методичних розробок, навчальних посібників);
- 2) бачення педагогічного процесу з музичного мистецтва;
- 3) планування означеного педагогічного процесу;
- 4) використання форм, методів і прийомів музичного навчання й виховання.

Ми спонукаємо студентів до детального аналізу методичних матеріалів, творчого підходу до їх осмислення, обґрунтованості суджень. Допомагаємо їм підвищити грамотність і точність аналізу педагогічного процесу, досягти його різнобічності, придбати вміння його планувати (реальний чи уявний), прогнозувати його результат і, якщо треба, коригувати свої дії. Спонукаємо також до вдосконалення грамотності, доцільності й творчого підходу під час використання форм, методів і прийомів музичного навчання й виховання.

З-поміж різних форм контролю знань студентів з тієї чи іншої навчальної дисципліни особливе місце посідає *icnum*. За багаторічною традицією, змістом іспиту з будь-якої теоретичної дисципліни є відповіді студентів на питання, що містяться в білетах, і на уточнюючі чи додаткові запитання викладача. Такий іспит дозволяє не лише перевірити знання студентів, а й деякою мірою виявити рівні сформованості їхнього творчого мислення. Іспит за вказаною формою проводиться й нами (мається на увазі державний іспит на здобуття звання «бакалавр»).

Але незадовго до цього згідно з навчальним планом теж положено провести іспит з методики музичного виховання, оскільки вивчення цього курсу на

той час завершено. Наше нововведення полягає в тому, що ми вирішили змінити форму і зміст цього іспиту, а саме: заздалегідь пропонуємо студентам самостійно підготувати нестандартний урок музичного мистецтва для 6-8 класів («важкі» підлітки), письмово зафіксувати його тип, тему, зміст, мету й завдання, методи та прийоми, музичний і художній матеріал. Іспит проводимо у формі *захисту нестандартних уроків* у студентській групі. Доцільність означеної форми іспиту, на наш погляд, дуже вагома. По-перше, підготовчий етап передбачає творчий пошук типу, змісту й методів уроку, музичного та художнього матеріалу. По-друге, презентація уроку спонукає студентів до чіткого формулювання своїх думок та активізації мислення під час відповідей на запитання. По-третє, участь у захисті багатьох уроків сприяє збагаченню педагогічного досвіду кожного, актуалізації набутих знань, удосконаленню уяви й мислення.

Втім, логіка викладу матеріалу даної статті потребує з'ясування сутності та *педагогічної доцільності нестандартних уроків*.

У зв'язку з цим зазначимо, що уроку як основній формі організації навчально-виховного процесу в школі присвячено чимало науково-педагогічних досліджень. Вчені виділяють дві типології шкільних уроків, які умовно можна визначити як традиційну і нетрадиційну. Перша з них складалась упродовж кількох століть і докладно розроблена (С. В. Іванов, І. М. Казанцев, В. О. Оніщук, М. І. Махмутов, І. П. Підласий та ін.).

Друга, нетрадиційна типологія стосується нестандартних уроків. Хоча подібні уроки виникли вже кілька десятиліть тому, термін «нестандартні уроки» застосовується в сучасній дидактиці (Н. П. Волкова, Н. Є. Мойсеюк, М. М. Фіцула, В. В. Ягупов та ін.). Зазначається, що на небезпечну тенденцію зниження інтересу школярів до занять, яка виникла ще у 70-ті роки минулого століття, масова практика відреагувала нестандартними уроками, головною метою яких є пробудження й утримання інтересу школярів до навчання [5; 6].

Слід зазначити, що проблема нестандартних уроків досить складна і не вирішена остаточно в педагогіці. Ставлення до них неоднозначне – як у науці, так і у практиці. Одні педагоги вважають, що нестандартні уроки – це прояв творчості вчителя, і треба проводити їх якомога частіше. Інші – навпаки, що нестандартні уроки недоцільно проводити часто, перетворюючи їх у головну форму роботи, оскільки це призводить до великих витрат часу, відсутності серйозної пізнавальної праці, невисокої результативності [6].

На думку І. П. Підласого, нестандартний урок – це імпровізоване навчальне заняття, що має нетрадиційну (невстановлену) структуру [6]. Аналогічні визначення дають також Н. Є. Мойсеюк і В. В. Ягупов [5; 10]. Можна погодитися з тим, що назви-типи нестандартних уроків дають деяке уявлення про їх цілі, завдання і методику проведення, наприклад: уроки-заглиблення, уроки-змагання, уроки-прес-конференції, уроки-сумніви, уроки-творчі звіти, уроки-ігри, уроки-концерти, уроки-екскурсії, уроки-пошуки істини та інші.

Науковці справедливо зазначають, що нестандартні уроки важко класифікувати. Втім, уже є така спроба. Мається на увазі класифікація, запропонована Н. П. Волковою, яка виділяє уроки на інтегративній основі, міжпредметні уроки, уроки-змагання, уроки суспільного огляду знань, уроки комун-

ікативної спрямованості, уроки театралізовані, уроки-дослідження, уроки з різновіковим складом учнів, уроки-ділові, рольові ігри, уроки-драматизації, уроки-психотренінги [2].

На наш погляд, дефініція поняття «нестандартний урок» потребує уточнення. Не всякий нестандартний урок є повністю імпровізованим, деякі елементи в ньому можуть бути запланованими. Наприклад, зміст і послідовність номерів на уроці-концерті, тема обговорення на уроці прес-конференції, домашнє завдання на уроці-КВК тощо. Крім цього, ми вважаємо, що нетрадиційність уроку може бути не тільки в його структурі, а й у навчальному матеріалі. Так, на уроці можна використати «хрестоматійні» твори, рекомендовані шкільною програмою. Можливо, він теж буде нестандартним. Однак можна використати й інший навчальний матеріал (твори місцевих авторів або маловідомі, але оригінальні твори).

Ще одна суттєва, на наш погляд, риса нестандартних уроків: кожний тип уроку, налаштовуючи вчителя й учнів на певний стиль спілкування, передбачає цілісність змісту й форми. Адже у шкільній практиці буває, що і на звичайних уроках проводять конкурси, вікторини чи інсценізації, але ці види навчальної праці займають лише частину уроку. На відміну від звичайних, нестандартні уроки відзначаються більшою цілісністю, тобто органічним взаємозв'язком усіх компонентів та підпорядкованістю їх загальній меті.

Узагальнюючи вищевикладене, пропонуємо таку дефініцію: нестандартний урок – це навчальне заняття, що має нетрадиційну структуру, а можливо, і нетрадиційний навчальний матеріал та характеризується цілісністю змісту й форми.

Презентуючи студентам інформацію щодо сутності й класифікації нестандартних уроків, ми допомагаємо їм усвідомити їх педагогічну доцільність. Як зазначають науковці, нестандартні уроки руйнують застигли штампи так званих «зунів» (знання, уміння, навички) [2; 8]. Особливість означених уроків полягає в такому структуруванні змісту і форми, яке викликало б інтерес в учнів, сприяло їхньому оптимальному розвитку і вихованню [2]. Нестандартні уроки спрямовані на активізацію навчально-пізнавальної діяльності учнів, впливають на емоційно-мотиваційну сферу, розвивають творче мислення. Тому такі уроки найбільше подобаються учням і викликають у них творчий інтерес [10].

Критичні зауваження окремих авторів щодо нестандартних уроків, на наш погляд, не можна вважати переконливими, тому з ними навряд чи можна погодитися. Аналогічної думки дотримуються і студенти. До того ж, більшість нестандартних уроків містять у собі елементи гри. Відомо, що ігрові ситуації активізують навчально-пізнавальну діяльність учнів, їхній творчий потенціал, емоційну сферу, підвищують інтерес до уроків. Це і є той головний результат, до якого треба прагнути. Особливо важливо домогтися вказаного результату на уроках мистецтва, і зокрема, музичного.

До речі, у шкільну практику впроваджуються нестандартні уроки музичного мистецтва, що були запропоновані нами ще в кінці минулого століття, а саме: урок-вікторина, урок-конкурс, урок-інтерв'ю, урок-подорож, урок-самопізнання, урок-захист, урок-картинна галерея тощо. Останнім часом науковцями й вчителями розроблено такі уроки, як урок-гра, урок-диспут,

урок-брейн-ринг, інтегрований урок. Нами виявлено позитивне педагогічне значення вказаних уроків: маючи елементи гри у своїй побудові, вони сприяють розширенню художнього кругозору школярів, розвитку їхньої музичної ерудиції, мислення, мовлення, вихованню культури спілкування.

Висновки. Методика музичного виховання, будучи синтезом теоретичної та практичної підготовки студентів, являє собою багатокomпонентну навчальну дисципліну, що справляє суттєвий вплив на становлення творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва. Зміст, форми і методи цієї дисципліни ефективно сприяють формуванню творчого мислення студентів, забезпечуючи ґрунтовну основу їхньої методичної підготовки.

Своєрідною кульмінацією вивчення методики музичного виховання можна вважати іспит у формі захисту нестандартних уроків, які мають важливе та різнобічне значення в удосконаленні навчання й виховання школярів. Наша досвідно-педагогічна робота засвідчує, що такий іспит активізує усі пізнавальні процеси майбутнього вчителя музичного мистецтва та підвищує рівень професійного інтересу.

Подальше дослідження даної проблеми може бути спрямоване на розробку питань диференційованого підходу до формування творчого мислення студентів у процесі методичної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боднарук І. М. Роль педагогічної практики у формуванні методичної творчості майбутнього вчителя музики / І. М. Боднарук // Науковий вісник ПДПУ ім. К. Д. Ушинського (збірник наукових праць). – Спец. випуск, ч. І. – Одеса, 2006. – С. 240-247.

2. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник / Н. П. Волкова. – К. : Академія, 2001. – 576 с.

3. Дебела Ж. М. Педагогічна практика як засіб розвитку творчої активності майбутніх вчителів музики / Ж. М. Дебела, С. О. Ірігіна, Т. В. Осадча // Наука і освіта. – 2005. – № 7. – С. 151-154.

4. Кривозуб В. Ф. Зміст науково-творчої діяльності студентів: конкурси і науково-практичні конференції (з досвіду роботи) / В. Ф. Кривозуб // Науковий вісник ПДПУ ім. К. Д. Ушинського (збірник наукових праць). – Спец. випуск, ч. І. – Одеса, 2006. – С. 216-222.

5. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: Навчальний посібник / Н. Є. Мойсеюк. – К., 2003. – 616 с.

6. Подласый И. П. Педагогіка: Новый курс в 2-х книгах. – Книга І / И. П. Подласый. – М. : Владос, 1999. – 576 с.

7. Реброва О. Є. Творча самостійність як професійна якість майбутніх учителів мистецьких дисциплін / О. Є. Реброва // Науковий вісник ПДПУ ім. К. Д. Ушинського (збірник наукових праць). – Спец. випуск, ч. І. – Одеса, 2006. – С. 73-80.

8. Фіцула М. М. Педагогіка: Посібник / М. М. Фіцула. – К. : Академія, 2002. – 528 с.

9. Шикіринська О. А. Особливості художньої інтерпретації творів музичного мистецтва (художньо-естетичний аспект) / О. А. Шикіринська // Науковий вісник ПДПУ ім. К. Д. Ушинського (збірник наукових праць). – Спец. випуск, ч. II. – Одеса, 2007. – С. 208-214.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕМПАТІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ВНЗ

Сакалюк О.

У статті розглядається проблема створення особистісно зорієнтованого освітньо-розвивального середовища в педагогічному ВНЗ, у результаті взаємодії з яким у майбутнього вчителя початкової школи формується готовність до продуктивної професійно-педагогічної діяльності, що ґрунтується на емпатії, розумінні ним своєї індивідуальної сутності, створення власної педагогічної концепції.

Ключові слова: професійно-педагогічна підготовка, емпатія, навчальна діяльність, професійна здатність, професійна індивідуальність.

В статье рассматривается проблема создания личностно-ориентированной образовательно-развивающей среды в педагогическом вузе, в результате взаимодействия с которой у будущего учителя начальной школы формируется готовность к продуктивной профессионально-педагогической деятельности, основывающейся на эмпатии, понимании им своей индивидуальной сущности, создании собственной педагогической концепции.

Ключевые слова: профессионально-педагогическая подготовка, эмпатия, учебная деятельность, профессиональная способность, профессиональная индивидуальность.

The article focuses on the problems of teaching staff training, the basis of which makes the principles of humanistic education, empathy and upbringing. One of the chief tasks is to create educational environment. The result of the environment must be teacher and pupil's interaction. Professional training must contribute to the teacher's understanding of his individual essence and the formation of his individual pedagogical conception.

Key words: the professional and pedagogical training, empathy, the scientific activity, the professional ability, the professional individuality.

Одним із пріоритетних напрямів розвитку українського суспільства, зокрема системи вищої професійної освіти, стає входження України до європейського освітнього простору. Це орієнтує освітній процес на гуманістичні цінності, розкриття творчого потенціалу майбутнього вчителя, зумовлює приведення системи фахової підготовки майбутніх учителів у відповідність до міжнародних освітніх стандартів.

Мета статті полягає у висвітленні особливостей формування емпатійної культури майбутніх учителів початкової школи в умовах педагогічного ВНЗ.